

Sesijas dokuments

B8-0155/2016

27.1.2016

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/
Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos
paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu

par humanitāro situāciju Jemenā
(2016/2515(RSP))

Victor Boştinaru, Knut Fleckenstein, Enrique Guerrero Salom, Richard Howitt, Nikos Androulakis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Nicola Caputo, Andi Cristea, Miriam Dalli, Viorica Dăncilă, Isabella De Monte, Tanja Fajon, Eugen Freund, Doru-Claudian Frunzuličă, Eider Gardiazabal Rubial, Enrico Gasbarra, Neena Gill, Ana Gomes, Theresa Griffin, Sergio Gutiérrez Prieto, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Afzal Khan, Kashetu Kyenge, Javi López, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Costas Mavrides, Marlene Mizzi, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Péter Niedermüller, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Pina Picierno, Tonino Picula, Kati Piri, Miroslav Poche, Soraya Post, Gabriele Preuß, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Elena Valenciano, Julie Ward, Josef Weidenholzer, Carlos Zorrinho
S&D grupas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par humanitāro situāciju Jemenā
(2016/2515(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā tā iepriekšējās rezolūcijas par Jemenu un it īpaši 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par stāvokli Jemenā¹,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/ Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Federica Mogherini* un humānās palīdzības un krīžu pārvarēšanas komisāra *Christos Stylianides* 2016. gada 10. janvāra kopīgo paziņojumu par uzbrukumu *Médecins Sans Frontières* (“Ārsti bez robežām”) veselības centram Jemenā,
 - ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) runaspersonas 2015. gada 15. decembra paziņojumu par ANO atviegloto sarunu par Jemenu atsākšanu un Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/ Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Federica Mogherini* un humānās palīdzības un krīžu pārvarēšanas komisāra *Christos Stylianides* 2015. gada 2. oktobra kopīgo paziņojumu par Jemenu,
 - ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas par Jemenu (Nr. 2201(2015), 2204(2015) un 2216 (2015)) un rezolūciju Nr. 2140(2014), ar ko tiek uzliktas sankcijas,
 - ņemot vērā ziņojumu, ko sagatavojusi ANO ekspertu grupa Jemenas jautājumā, kura izveidota saskaņā ar ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 2140(2014),
 - ņemot vērā EĀDD runaspersonas 2015. gada 20. marta, 26. marta, 1. aprīļa, 26. aprīļa un 9. jūnija paziņojumus par stāvokli Jemenā,
 - ņemot vērā Padomes 2015. gada 20. aprīļa secinājumus par Jemenu,
 - ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra runaspersonas 2016. gada 10. janvāra un 2016. gada 8. janvāra paziņojumus par Jemenu,
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā pašreizējo krīzi Jemenā ir izraisījusi iepriekšējo valdību nespēja apmierināt Jemenas iedzīvotāju leģitīmo tieksmi pēc demokrātijas, ekonomiskās un sociālās attīstības, stabilitātes un drošības; tā kā šī valsts līmeņa nespēja, tostarp nespēja izveidot iekļaujošu valdību un taisnīgu varas sadalījumu un valstī dzīvojošo cilšu daudzo saspīlējuma situāciju sistemātiskā ignorēšana, plaši izplatītā nedrošība un ekonomiskā paralīze, ir radījusi labvēlīgus apstākļus vardarbīga konflikta uzliesmojumam;
- B. tā kā Saūda Arābijas vadītā militārā intervence Jemenā, tostarp starptautiski aizliegto kasešu bumbu izmantošana, ir izraisījusi katastrofālu humanitāro situāciju, kas skar iedzīvotājus visā valstī, nopietni ietekmē visu reģionu un apdraud starptautisko mieru

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0270.

un drošību; tā kā pašreizējā militārā konflikta saasinājuma pirmie upuri ir Jemenas civiliedzīvotāji, kuru dzīves apstākļi jau tāpat ir smagi;

- C. tā kā kopš konflikta sākuma ir nogalināti vismaz 5979 cilvēki un ievainoti 28 208 cilvēki; tā kā upuru vidū ir simtiem sieviešu un bērnu; tā kā humanitārā ietekme uz civiliedzīvotājiem, ko rada kaujas starp dažādiem paramilitāriem grupējumiem, bombardēšana un pamatpakalpojumu pārtraukšana, sasniedz satraucošus apmērus;
- D. tā kā saskaņā ar 2015. gada novembrī klajā laisto 2016. gada pārskatu par humānajām vajadzībām 21,2 miljoniem cilvēku, proti, 80 % iedzīvotāju, pašlaik ir nepieciešama kaut kāda veida humānā palīdzība; tā kā saskaņā ar aplēsēm gandrīz 2,1 miljons cilvēku pašlaik cieš no uztura nepietiekamības, tai skaitā vairāk nekā 1,3 miljoni bērnu cieš no akūtas uztura nepietiekamības;
- E. tā kā ES kā jaunu humāno palīdzību krīzes pārvarēšanai Jemenā un tās ietekmes uz Āfrikas ragu novēršanai 2015. gadā nodrošināja EUR 52 miljonus; tā kā ES piešķirs summu līdz EUR 2 miljonu apmērā ANO verificācijas un inspekcijas mehānisma izveidei attiecībā uz kravu komercpārvaldījumiem uz Jemenu, tādējādi atvieglot komercpreču un humānās palīdzības netraucētu plūsmu uz šo valsti;
- F. tā kā vairākos gadījumos Saūda Arābijas vadītās militārās koalīcijas veikto gaisa uzbrukumu rezultātā tika nogalināti civiliedzīvotāji, tādējādi pārkāpjot starptautiskās humanitārās tiesības, un tā kā tāpēc ir jādara viss iespējamais, lai nepieļautu vai pēc iespējas mazinātu civiliedzīvotāju upurus; tā kā daudzi ziņojumi liecina par to, ka no gaisa veiktie uzbrukumi ir trāpījuši civiliem objektiem, tostarp slimnīcām, skolām, tirgiem, graudu noliktavām, ostām un pārvietoto personu nometnēm, nodarot nopietnus bojājumus infrastruktūrai, kas ir stratēģiski svarīga palīdzības piegādei, un tādējādi vēl vairāk pastiprinot akūto pārtikas un degvielas trūkumu valstī; tā kā starptautiskā medicīnas darbinieku humanitārā organizācija *Médecins Sans Frontières* pēdējos trijos mēnešos ir vairākkārt tikusi pakļauta uzbrukumiem; tā kā 2016. gada 10. janvārī tika bombardēta *Médecins Sans Frontières* atbalstīta slimnīca Jemenas ziemeļos, kā rezultātā vismaz seši cilvēki tika nogalināti, ducis tika ievainoti, tostarp šīs organizācijas darbinieki, un tika nopietni bojātas slimnīcas telpas un medicīniskais aprīkojums; tā kā šī bombardēšana bija visnesenākā no daudzajiem uzbrukumiem veselības aprūpes iestādēm;
- G. tā kā samazinātās ostu jaudas un bojātās infrastruktūras un aprīkojuma izraisītā sastrēguma dēļ valsti sasniedz tikai 15 % no pirmskrīzes degvielas importa apjoma; tā kā saskaņā ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas integrēto pārtikas nodrošinājuma pakāpju klasifikāciju astoņas muhāfazas (Saada, Hadža, Hudeida, Taiza, Dalī, Lehidža, Abjāna un Hadramauta) pašlaik tiek klasificētas kā tādas, kurās pārtikas nodrošinājums ir kritiskā līmenī;
- H. tā kā saskaņā ar organizācijas *Save the Children* („Glābiet bērnus”) sniegto informāciju kauju vai degvielas trūkuma dēļ vismaz 18 no 22 valsts muhāfazām ir slēgtas slimnīcas vai ir nopietni traucēta to darbība; tā kā ir īpaši jāatzīmē tas, ka tika slēgti 153 veselības centri, kas iepriekš nodrošināja ar uzturu vairāk nekā 450 000 riskam pakļautu bērnu, kā arī 158 ambulatorās klīnikas, kuras atbildēja par veselības aprūpes pamatpakalpojumu sniegšanu gandrīz pusmiljonam bērnu vecumā līdz 5 gadiem;

- I. tā kā saskaņā ar *UNICEF* sniegto informāciju konflikts Jemenā ir būtiski ietekmējis arī izglītības pieejamību bērniem, jo 3584 jeb vienas ceturtdaļas skolu slēgšanas rezultātā izglītība vairs nav pieejama aptuveni 2 miljoniem bērnu; tā kā 860 no šīm skolām ir sapostītas vai arī tajās ir izmitinātas pārvietotās personas;
- J. tā kā 2015. gada jūnijā ANO aicināja rast USD 1,6 miljardus, lai tā varētu palīdzēt 11,7 miljoniem cilvēku, taču 2015. gada beigās bija savākti tikai 56 % no prasītās summas;
- K. tā kā 2015. gada 15. decembrī tika paziņots par uguns pārtraukšanu visā valstī, taču šis paziņojums ļoti bieži netiek ievērots; tā kā 2015. gada decembra vidū Šveicē notikušajās miera sarunās karojošajām pusēm neizdevās panākt nekādu būtisku progresu attiecībā uz konflikta izbeigšanu; tā kā 2016. gada 14. janvārī paredzētā ANO vadīto miera sarunu atsākšana ANO īpašā sūtņa Jemenā *Ismail Ould Cheikh Ahmed* aizbildnībā tika uz laiku atlikta nepārtrauktās vardarbības dēļ;
- L. tā kā hūsītu nemiernieki ir aplenkusi Jemenas trešo lielāko pilsētu — Taizu, traucējot humānās palīdzības piegādi; tā kā saskaņā ar ANO ģenerāļsekretāra vietnieka humānās palīdzības jautājumos un ārkārtas palīdzības koordinatora *Stephen O'Brien* sniegto informāciju aptuveni 200 000 aplenkumā atrodošos civiliedzīvotāju kritiski trūkst ūdens, pārtikas, medicīniskās palīdzības un cita veida palīdzības un aizsardzības, kas nepieciešama dzīvības glābšanai;
- M. tā kā *Al Qaeda* Arābijas pussalā ir spējusi izmantot politiskās un drošības situācijas pasliktināšanos Jemenā, paplašinot savu klātbūtni un palielinot teroristu uzbrukumu skaitu un mērogu; tā kā t. s. Islāma valsts (*ISIS*)/ *Da'esh* ir iedibinājusi klātbūtni Jemenā un veikusi teroristu uzbrukumus šītu mošejām, nogalinot simtiem cilvēku;
- N. tā kā ES dalībvalstis ir iesaistījušās ieroču tirdzniecībā ar Saūda Arābiju un citām Persijas līča valstīm, tādējādi, iespējams, pārkāpjot ES kopējo nostāju attiecībā uz ieroču eksporta kontroli, kurā cita starpā noteikti šādi kritēriji attiecībā uz dalībvalstu lēmumiem piešķirt licenci parasto ieroču eksportam: cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību ievērošana galamērķa valstī, iekšējais stāvoklis galamērķa valstī — dalībvalstīm nevajadzētu atļaut eksportu, kas izraisītu vai paildzinātu bruņotus konfliktus vai saasinātu pastāvošo saspīlējumu galamērķa valstī, un miera, drošības un stabilitātes saglabāšana reģionā;
- O. tā kā saskaņā ar ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroja (*UNHCR*) sniegto informāciju Jemena joprojām izmitina vairāk nekā 267 000 bēgļu un tās krastos turpina ierasties bēgļi un migranti no Āfrikas raga, kuru skaits 2015. gadā sasniedza 92 446 — vienu no lielākajām gada kopsummām pēdējā desmitgadē; tā kā Jemenā 2015. gadā tika ziņots par 95 nāves gadījumiem jūrā un līdz šim jau ir ziņots par vēl 36 šādiem gadījumiem;
- P. tā kā saskaņā ar *UNHCR* sniegto informāciju kopš 2015. gada marta beigām Jemenu ir pametuši gandrīz 170 000 cilvēku, no kuriem 43 % ir trešo valstu valstspiederīgie, 40 % — Jemenas valstspiederīgie un 17 % — Somālijas valstspiederīgie; tā kā šī cilvēku plūsma uz kaimiņvalstīm, tai skaitā Džibuti, Etiopiju, Omānu, Saūda Arābiju, Somāliju un Sudānu, izceļ Jemenā pašlaik notiekošā konflikta reģionālo dimensiju,

1. pauž nopietnas bažas par satraucošo humanitārās situācijas pasliktināšanos Jemenā, kurai ir raksturīga plaši izplatīta nedrošība attiecībā uz uztura pieejamību un akūta uztura nepietiekamība, neselektīvi uzbrukumi civiliedzīvotājiem un medicīniskajam un palīdzības sniegšanas personālam un civilās un medicīniskās infrastruktūras iznīcināšana Saūda Arābijas vadītās koalīcijas no gaisa veikto uzbrukumu un sauszemes cīņu un apšaudes pastiprināšanās rezultātā, neraugoties uz atkārtotajiem aicinājumiem atjaunot karadarbības pārtraukšanu; atkārtoti apstiprina savu apņemšanos turpināt atbalstīt Jemenu un tās iedzīvotājus;
2. stingri nosoda Saūda Arābijas vadītās koalīcijas veiktos uzbrukumus no gaisa un Jemenai uzspiesto jūras blokādi, kuru rezultātā ir gājuši bojā tūkstošiem cilvēku, situācija Jemenā ir vēl vairāk destabilizēta, ir iznīcināta valsts fiziskā infrastruktūra, ir radīti jaunu teroristu un ekstrēmistu organizāciju, tādu kā *ISIS/Da'esh* un *Al Qaeda* Arābijas pussalā, darbības paplašināšanai vēl labvēlīgāki apstākļi un ir pasliktinājies jau tā kritiskā humanitārā situācija; stingri nosoda arī hūsītu destabilizējošo un vardarbīgo rīcību, tostarp Taizas pilsētas aplenkšanu, kam arī ir dramatisks humanitārā ietekme uz šīs pilsētas iedzīvotājiem;
3. uzsver, ka ir nepieciešama koordinēta humānās palīdzības sniegšana ANO vadībā, un mudina visas valstis sniegt ieguldījumu humanitāro vajadzību apmierināšanā; mudina visas puses saskaņā ar objektivitātes, neitralitātes un neatkarības principu, izmantojot ANO un starptautisko humanitāro organizāciju kanālus, ļaut ievest valstī un piegādāt steidzami nepieciešamo pārtiku, medikamentus, degvielu un ļaut sniegt cita veida nepieciešamo palīdzību, lai apmierinātu krīzes skarto civiliedzīvotāju steidzamās vajadzības; atgādina, ka tādēļ ir ļoti svarīgi vēl vairāk atvieglot kravu komercpārvadājumu piekļuvi Jemenai;
4. aicina visas konfliktā iesaistītās puses ļaut humānās palīdzības sniedzējiem neierobežoti un neapgrūtināti piekļūt un ļaut sniegt palīdzību Jemenas iedzīvotājiem, kam ir kritiski nepieciešama vitāla palīdzība, un tāpēc prasa nodrošināt humanitāro pauzi, lai dzīvībai svarīgā palīdzība varētu steidzami sasniegt Jemenas iedzīvotājus;
5. atkārtoti aicina visas konfliktā iesaistītās puses ievērot starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās cilvēktiesības, nodrošināt civiliedzīvotāju aizsardzību un atturēties no tiešas uzbrukumu mērķēšanas uz civilo infrastruktūru, it īpaši medicīniskajām telpām un aprīkojumu un ūdensapgādes sistēmām, kā arī no civilo ēku izmantošanas militāriem mērķiem;
6. atgādina visām pusēm, ka slimnīcu un medicīniskā personāla aizsardzību skaidri paredz starptautiskās humanitārās tiesības un ka apzināta uzbrukumu mērķēšanas uz civiliedzīvotājiem un civilo infrastruktūru ir kara noziegums; uzsver, ka ir ļoti svarīgi uzlabot palīdzības sniedzēju drošību, lai viņi spētu efektīvāk reaģēt uz uzbrukumiem; prasa veikt objektīvu un neatkarīgu izmeklēšanu attiecībā uz visiem iespējamiem starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, tostarp visnesenākajiem uzbrukumiem, kuru mērķis bija humanitārā infrastruktūra un personāls;
7. prasa ES efektīvi veicināt starptautisko humanitāro tiesību ievērošanu, kā noteikts attiecīgajās ES pamatnostādņēs; īpaši uzsver, ka Eiropas Savienībai politiskajā dialogā ar Saūda Arābiju ir jāizvirza jautājums par nepieciešamību ievērot starptautiskās

humanitārās tiesības; aicina Padomi gadījumā, ja šāds dialogs nesniegs nekādus rezultātus, apsvērt iespēju papildus ierobežojošajiem pasākumiem, kas jau noteikti pret hūsītiem, piemērot ierobežojošus pasākumus un sankcijas attiecībā uz starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumos iesaistītām valstīm vai privātpersonām, piemēram, Saūda Arābiju;

8. aicina Padomi pārbaudīt to, kā dalībvalstis ievēro ES kopējo nostāju ieroču eksporta kontroles jomā attiecībā uz ieroču eksportu uz Saūda Arābiju un citām Persijas līča valstīm, un it īpaši to, kā tās ievēro noteikumus, kas paredz, ka dalībvalstīm, pieņemot lēmumus par licences piešķiršanu, būtu jābalstās uz šādiem kritērijiem: cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību ievērošana galamērķa valstī, iekšējais stāvoklis galamērķa valstī — dalībvalstīm nevajadzētu atļaut eksportu, kas izraisītu vai paildzinātu bruņotus konfliktus vai saasinātu pastāvošo saspīlējumu galamērķa valstī, un miera, drošības un stabilitātes saglabāšana reģionā;
9. uzsver, ka šim konfliktam var būt tikai politisks, iekļaujošs un sarunu ceļā rasts risinājums; mudina visas puses pēc iespējas drīzāk godprātīgi iesaistīties jaunā ANO vadītā miera sarunu kārtā; atbalsta ANO īpašā sūtņa *Ismail Ould Cheikh Ahmed* centienus uzturēt ANO atvieglotās miera sarunas;
10. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/ Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, Persijas līča arābu valstu sadarbības padomes ģenerālsekretāram, Arābu valstu līgas ģenerālsekretāram un Jemenas valdībai.